

**Procés participatiu del Pla d'Acció per al
Desenvolupament de la Producció Ecològica 2023-2027**

**Sessió de debat sectorial 6
ADMINISTRACIÓ**

RESUM DE LES APORTACIONS

2 de març de 2022

PLA D'ACCIÓ PER AL
Desenvolupament de la
Producció ecològica

2023-2027

Índex

1. INTRODUCCIÓ	4
2. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ	5
3. ASSISTENTS	6
4. LES BARRERES I DIFICULTATS	6
4.1. ADMINISTRACIÓ LOCAL	6
4.2. ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA	7
5. LES FACILITATS DE LES ADMINISTRACIONS	8
5.1. ADMINISTRACIÓ LOCAL	8
5.2. ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA	9
6. ELS REPTES A ASSOLIR DES DE LES ADMINISTRACIONS	10
6.1. EIX 1. ESTIMULAR LA DEMANDA I GARANTIR LA CONFIANÇA DELS CONSUMIDORS	10
6.2. EIX 2. ESTIMULAR LA CONVERSIÓ I CONSOLIDAR TOTES LES BAULES DE LA CADENA DE VALOR DE LA PRODUCCIÓ ECOLÒGICA.	12
6.3. EIX 3. INCREMENTAR LA CONTRIBUCIÓ DE LA PRODUCCIÓ ECOLÒGICA AL MEDI AMBIENT I A LA SOSTENIBILITAT DEL SISTEMA ALIMENTARI	13

1. Introducció

Amb l'objectiu de potenciar la transició cap a un sistema alimentari més sostenible, consolidant els esforços dels agricultors i la resta d'actors de la cadena agroalimentària per fer front al canvi climàtic, protegir el medi ambient i preservar la biodiversitat, es proposa un nou instrument de foment en forma de **Pla d'Acció per al Desenvolupament de la Producció Ecològica 2023-2027** (en endavant, Pla d'Acció).

Tenint en compte el gran creixement que ha tingut el sector ecològic en els darrers anys, així com la necessitat de seguir fomentant el desenvolupament harmònic de tota la cadena de valor dels productes ecològics, el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural es proposa elaborar un nou Pla d'Acció pels propers anys.

Durant l'any 2021 i primer semestre de 2022, **s'ha impulsat un procés participatiu** per aconseguir un Pla d'Acció de més qualitat i millorar la governança amb els agents afectats en el seu desplegament i aplicació, en forma d'accions i polítiques públiques.

Aquest procés, que compta amb el suport i l'assessorament del Direcció General de Participació, Processos Electorals i Qualitat Democràtica, vol **actualitzar la diagnosi de la situació del sector i recollir propostes per enriquir i millorar el contingut i l'aplicació d'aquest Pla d'Acció**.

El procés participatiu es va iniciar el 17 de gener amb una sessió informativa (es pot visualitzar la gravació de la sessió al següent enllaç: <https://participa.gencat.cat/processes/PAE/f/3376/>).

Aquest informe recull resum les aportacions fetes durant la sisena sessió de debat sectorial, en aquest cas, la corresponent a l'Administració local i autonòmica. Els resultats d'aquesta sessió es complementaran amb les aportacions rebudes a través d'un qüestionari *on line* i amb els resultats de la resta de sessions de debat sectorial.

2. Desenvolupament de la sessió

Aquesta sessió de debat sectorial, va tenir lloc el dia **2 de març de 2022, de 12.00 a 14.30 hores**, en format telemàtic, a través de la plataforma zoom.

Els objectius d'aquesta sessió eren, bàsicament, els següents:

- Realitzar la diagnosi de la situació des de la mirada del sector convocat.
- Identificar els principals reptes en relació als tres eixos del procés de participació.

Per assolir aquests objectius, es va seguir aquest **ordre del dia**:

12.00 - Presentació i benvinguda.

12.10 - **1ª PART** – Diagnosi des d'una mirada sectorial

13.10 - **2ª PART** – Reptes per eixos

14.25 - Conclusions i properes passes.

14.30 - Cloenda.

---

3. Assistents

Van assistir un total de **40** persones, de les quals, 32 eren participants, 6 de l'organització i 2 de l'equip de dinamització.

Per part de l'organització, van acompanyar la sessió: **Anna Goutan, Anna Gomar, Isidre Martínez, Núria Armengol, Joan Bech i Pilar Pérez**, de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

La conducció de la sessió la van realitzar **Xavier Carbonell i Mar Fábregas** (de l'equip d'Arc Mediació Ambiental).

4. Les barreres i dificultats

4.1. Administració local

1. Les diferents administracions on s'estan portant aquestes iniciatives, haurien de **centralitzar i facilitar informació sobre els Bancs de Terres**, per tal que hi hagi més coordinació.
2. **Les administracions ens trobem de vegades que no poden ajudar als productors**, ja que, encara que coneixem el sector i les seves necessitats, **l'accés als ajuts de la pròpia administració és complicat** (els ajuts comporten un avançament dels diners per part dels productors i els tràmits són molt feixucs, hi ha molta burocràcia).
3. **Costa acompanyar als productors i als comercialitzadors des de l'Administració local** (que no té la competència en producció agroalimentària), **perquè el sector està molt atomitzat**. Caldria una associació forta que ens permeti arribar des de les administracions locals al sector i poder dialogar amb ell i conèixer millor les seves necessitats. D'aquesta manera, es podrien realitzar activitats de promoció més ajustades a les demandes del sector.
  - *Des de PRODECAT s'explica que, de cara a la promoció dels productes i la seva comercialització, mentre que en convencional hi ha productors que tenen entitats que els representen i per tant un interlocutor per demanar un acompanyament a*

l'administració, en el cas dels productors d'ecològic, no hi ha aquesta associació forta, i moltes de les activitats promocionals que es fan es basen en tendències del mercat, però no en una demanda real del sector.

4. Les administracions locals no sempre estem preparades per poder fer un assessorament als productors que volen fer conversió a producció ecològica. També calen eines o un acompanyament a les administracions locals per poder identificar si un producte és o no ecològic, a l'hora d'organitzar activitats i esdeveniments (com ara les fires).

4.2. Administració autonòmica

5. **Calen més recursos humans dins l'administració autonòmica per donar suport tècnic especialitzat en agricultura i ramaderia ecològica**, tant per la conversió en ecològic (la part normativa o els tràmits necessaris) com per resoldre dificultats tècniques (control d'herbes, fertilització, problemes sanitaris...).
6. No sempre es pot garantir que un producte inicialment ecològic arribi al final de la cadena, al consumidor, amb les característiques que el feien ecològic. **Per part de l'administració s'haurien d'analitzar els obstacles que es troba el producte en alguna baula de la cadena que provoquen aquesta ruptura**, sabent que intervenen diferents actors (intermediaris, distribució,...) amb els que l'administració hauria de treballar més de la mà.
7. **Dificultats per a l'Administració, de detectar les males pràctiques en el mercat dels productes ecològics** (fonamentalment quan s'anuncien productes com a ecològics però no ho són). **Falta col·laboració dels diferents agents relacionats amb els organismes de control i amb l'administració** per tal de detectar aquestes situacions fraudulentas, ja que si no es detecten, tampoc es poden denunciar.
8. **No s'acaba d'entendre, a nivell de tràmits administratius, que hi hagi alguns productes** (en concret es parla de l'aqüicultura, en relació al musclo i al caviar) **que no puguin accedir a les certificacions ecològiques**.
9. **Cal fomentar, des de les polítiques públiques, la producció de matèries primeres (pinsos i cereals)** per alimentar la ramaderia ecològica i minimitzar les importacions.
10. Cal aclarir i simplificar la normativa, i especialment els plans i programes que diferents administracions estan posant en marxa i que estan relacionats amb els productes ecològics i que poden generar confusió al consumidor (producte natural, de proximitat,...). Es posa com exemple el programa comerç verd de l'Ajuntament de Barcelona. **Cal una coordinació entre les diferents administracions que posen en marxa aquestes iniciatives**.

11. Hi ha una gran confusió deguda a la varietat d'etiquetes (distintiu de qualitat ambiental, producte de proximitat, producció sostenible,...) que actualment s'estan tramitant des de l'administració. Més enllà de les administracions vinculades directament amb la producció ecològica, a la resta l'arriben **diferents terminologies que barregen el concepte ecològic i que generen confusió al consumidor i a les pròpies administracions.**
12. **Dificultat per treballar de forma transversal entre diferents departaments de l'administració i entre diferents unitats dins d'un mateix departament.** El foment de la producció ecològica interpel·la a totes les administracions que treballen amb la cadena (producció – elaboració – comerç – consum) i per tant, cal una coordinació per tal que l'administració tingui un únic relat. Hi ha moltes iniciatives per part de diferents administracions, però **manca coordinació.**
13. **Dificultats administratives específiques a l'hora de contractar de forma prioritària productes ecològics,** en part perquè la producció de proximitat sovint es tendeix a prioritzar davant la producció ecològica.
14. **Cal un major convenciment de l'administració** per tal d'impulsar els plans i projectes sobre producció ecològica en que es treballen.

5. Les facilitats de les administracions

5.1. Administració local

1. Funció que fa l'administració a l'hora de difondre i estendre els beneficis de la producció ecològica i els avanços en recerca, **centralitzant i oferint informació rigorosa sobre els seus beneficis davant la producció convencional.** Es parla, p.ex. que l'Agència de Salut Pública de Catalunya ha publicat un document sobre aliments ecològics, seguretat i consum, que està a l'abast de tota la població.
2. **L'impuls a la creació de xarxes entre productors que es pot fer des de les administracions.** Es posa com exemple l'enxarxament de productors que s'està fent a través de la promoció dels bancs de terres que s'està portant a terme des dels grups d'acció local i que a més treballen altres valors (com ara la col·laboració entre productors per compartir màquines i temps).
3. El foment del consum que es fa a través de **polítiques facilitadores per part de les administracions locals** (introduint p.ex. punts complementaris als plecs dels concursos per afavorir la producció ecològica) o a través de l'organització i posada en marxa de diferents iniciatives (mercat de la pagesia o altres fires).

5.2. Administració autonòmica

4. **Els ajuts que es donen des de les administracions als productors en ecològic** (ajuts a la sostenibilitat, agroambientals i ajuts CCPAE).
5. **L'assessorament que es fa des de les oficines comarcals i serveis territorials**, que compten amb el coneixement local. Es tracta d'un acompanyament tant dels tràmits com informació tècnica sobre varietats i altres aspectes.
6. **Dinamització de la producció ecològica, que permet connectar diferents actors**. Encara que queda molt camí per recórrer, es considera una fortalesa l'existència de la figura de la persona dinamitzadora.
7. **Promoció de productes locals i ecològics per part d'organismes de l'administració que actuen localment en altres àmbits** (ex. Parc del Montsant).
8. **L'administració pot posar en marxa altres projectes i iniciatives de recolzament a aspectes específics de la producció ecològica**. Es posa com exemple el projecte de biodiversitat cultivada impulsat pel Parc del Montsant, que ha donat suport a una associació de recuperació de llavors locals.
9. **Les administracions podrien recolzar la tasca que es fa des de les associacions de consumidors** (a través de la cessió de locals o ajuts al lloguer o a través d'ajuts per a l'adquisició de material), per tal d'afavorir l'increment de la demanda.
10. **Existeixen projectes de caràcter social vinculats amb la producció ecològica**, com ara el projecte d'aliments amb qualitat PAE per a les persones en situació de vulnerabilitat social o l'organització, en col·laboració amb entitats de caràcter social (Banc d'aliments, Càritas i Creu Roja) de tallers de formació en alimentació amb productes ecològics.
11. **Promoció, des de les administracions, d'accions de pedagogia i difusió**, com ara la programació de la setmana BIO (així com les jornades PATT relacionades, visites i la possibilitat d'incloure activitats que no coincideixin temporalment) i el programa Benvinguts a pagès.
12. El fet que s'imparteixi el **cicle formatiu de grau mig específic en PAE a 7 escoles de l'administració pública**, així com la nova creació del grau superior de paisatgisme i medi rural amb perfil professional agroecologia i acció climàtica. A més, s'hauria d'afegir la formació no reglada, amb un gran ventall d'oferta de formacions de diferents durades.

6. Els reptes a assolir des de les administracions

6.1. Eix 1. Estimular la demanda i garantir la confiança dels consumidors

- 1. L'administració hauria de visibilitzar els valors dels productes ecològics, en relació a la qualitat alimentària, la salut, el medi ambient i la sostenibilitat.***

Visibilitzar, de cara al consumidor final, els diferents punts en el procés productiu del producte ecològic, que incideixen en el preu final del producte. Importància de la repercussió del preu dels productes ecològics, incidint en que és una inversió en valors de qualitat, salut, medi ambient i sostenibilitat.

- 2. Incorporar els productes ECO en establiments i serveis públics, a través de campanyes de sensibilització i comunicació.***

Es tractaria de promoure la incorporació dels productes ECO en tots els serveis i entitats relacionades i dependents de l'administració pública, impulsant campanyes de sensibilització, comunicació i estímul del consum en centres escolars, instituts, universitats, menjadors socials, etcètera.

- 3. Posar en marxa les eines disponibles per l'administració per tal de donar a conèixer de forma més visible el producte ecològic i les seves etiquetes als punts de venda***

L'administració hauria de donar a conèixer el producte ecològic i les seves etiquetes, mitjançant les eines que te a la seva disposició (normativa, reglamentació, bonificacions, recomanacions,...). Per exemple, es podria demanar als supermercats que especifiquin les seccions on es troben només productes ecològics.

4. L'administració hauria de ser més estricta en els controls dels productes ecològics i el seu etiquetatge.

De cara a poder destapar possibles productes enganyosos i frauds, l'administració hauria de ser més estricta en els controls i fer més auditories.

5. Disposar d'una plataforma digital pública (o publico-privada) de comercialització de productes ecològics.

Hi ha una dificultat, a les compres en línia, de trobar diferents proveïdors de productes ecològics. Per això, un repte podria ser crear una plataforma digital (tipus "amazon", però d'iniciativa pública o público – privada) de comercialització de productes agroalimentaris ecològics.

6. Reforçar des de l'administració als productors convencionals per tal que facin la conversió a ecològic i s'incrementi així l'oferta existent.

Donat que el producte ecològic és minoritari, es considera important continuar promovent la producció en ecològic des de l'administració.

7. Fomentar la compra pública dels productes ecològics.

És important el rol exemplaritzant de l'administració en la compra de productes ecològics.

8. Acompanyar al comerç minorista per posicionar el producte ecològic en la mateixa categoria que el convencional.

Treballar amb el sector del retail per posicionar el producte ecològic en la mateixa categoria que el convencional.

6.2. Eix 2. Estimular la conversió i consolidar totes les baules de la cadena de valor de la producció ecològica.

9. Millorar l'accés a l'assessorament de qualitat i especialitzat.

Ara mateix hi ha entitats privades que fan l'assessorament als productors ecològics però que suposen un elevat cost. Per millorar l'accés, s'hauria d'abaratir el cost i també seria bo crear una figura especialitzada dins l'administració, que fos de referència, tant pels productors com per a l'administració.

10. Suport econòmic per a qui vulgui fer la conversió a ecològic.

Ara mateix ens trobem en un moment de crisi de les activitats agràries convencionals. Per tant, potser un bon moment per fer un canvi cap a la producció ecològica, sempre i quan hi hagi un suport econòmic i un assessorament.

11. Recolzar fórmules innovadores d'acompanyament als nous productors en ecològic.

S'explica l'exemple del "Mentori" de la diputació de Barcelona, on empresaris acompanyen a nous empresaris a resoldre dubtes, introduir innovacions productives, etcètera..

12. Recollir resultats de recerca i difondre els valors dels productes ecològics.

L'administració podria fer un recull de totes les recerques i difondre aquestes bondats dels productes ecològics. Seria una manera de potenciar la divulgació dels valors de la producció ecològica, tot i garantint que la informació que es dona és veraç i prové d'estudis fets per persones expertes i referents.

13. Difondre els requisits per fer una producció ecològica, de forma coordinada entre les diferents administracions.

A les diferents unitats i departaments de l'administració s'han de tenir clars quins son els requisits per una producció ecològica. En aquest sentit, caldria d'una coordinació interadministrativa, per tal que no hi hagi duplicitat de requisits o requisits contradictoris.

14. Posar a l'abast dels nous productors la realització d'una diagnosi de viabilitat productiva

---

Prèviament a la incorporació, l'administració podria posar a disposició dels nous productors la realització d'una diagnosi de viabilitat productiva o la participació en espais test, que permeti disposar de dades abans de llançar-se a la conversió en ecològic.

6.3. Eix 3. Incrementar la contribució de la producció ecològica al medi ambient i a la sostenibilitat del sistema alimentari

15. Identificar i etiquetar productes als espais naturals, fent una discriminació positiva envers qui produeix en ecològic

---

Es tracta d'establir un marc de possibles identificacions i etiquetes que existeixen dins d'espais naturals, fent una discriminació positiva dels productes ecològics.

16. Integrar la sostenibilitat dins del marc normatiu de la producció agroalimentària ecològica.

Es tractaria d'incorporar, dins la normativa de producció ecològica, normativa o aspectes de sostenibilitat, com ara la proximitat.

---

17. Promoure la biodiversitat cultivada.

Al territori hi ha llavors locals que són desconegudes i són productes amb recorregut comercial i d'interès. L'estratègia de biodiversitat i patrimoni natural contempla aquest aspecte. A més de la biodiversitat dels ecosistemes i espècies de fauna i flora, contemplar la biodiversitat dels conreus.

---

18. Dedicar més esforç en recerca sobre la sostenibilitat de la producció ecològica i la seva comparativa amb la producció convencional.

Es constata que fan falta més treballs de recerca i estudis que demostrin els valors de la producció ecològica i els beneficis que està aportant a nivell de sols, pol·linitzadors, aigua, etcètera, i facin la comparativa amb la producció convencional.

---

19. Visibilitzar, cap al consumidor, els beneficis que aporta la producció ecològica en la sostenibilitat i medi ambient.

Posar en valor l'aportació que fa la PAE en la sostenibilitat. Incrementar la sostenibilitat, analitzant els punts febles del procés productiu (ex. la recirculació de la matèria primera), transformació i comercialització.

---

20. Abanderar altres reptes dins la sostenibilitat i conjunt del sistema alimentari.

Abanderar altres reptes dins la sostenibilitat, ampliant-ho a la sostenibilitat social (incrementant la capacitat d'abastir d'aliments a la població) i conjunt del sistema alimentari. Es tractaria d'anar una mica més enllà de la sostenibilitat ambiental.

2 de març de 2022